

**Länsi-Uudenmaan kuntien (Karkkila, Lohja, Siuntio ja Vihti)
ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon
toimintaa koskevan yhteistoimintasopimuksen mukainen**

PALVELUSOPIMUS

2026

Sisällysluettelo

1. PALVELUSOPIMUKSEN TARKOITUS.....	3
2. SOPIJAOSAPUOLET	3
3. PALVELUNTUOTTAJAN ORGANISAATIO	3
4. PALVELUORGANISAATION TOIMITILAT	4
5. LAKISÄÄTEISET PERUSPALVELUT	4
6. LAATUTEKIJÄT JA PALVELUTASOTAVOITE	5
7. PALVELUSOPIMUKSEN MUKAISTEN PALVELUJEN KUSTANNUSTEN JAKO	6
8. PALVELUIDEN MYYNTI KOLMANNELLE OSAPUOLELLE	8

1. PALVELUSOPIMUKSEN TARKOITUS

Länsi-Uudenmaan kuntien ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon yhteistoimintasopimuksessa on todettu, että kuntien kustannukset määräytyvät kuntien vuosittaisten palvelusopimusten sisällön mukaisesti. Yhteistoimintasopimuksen mukaan vuosittaisessa palvelusopimuksessa määritellään kuntakohtainen lakisääteisten tehtävien hoidon peruspalvelutaso, jonka kunta sitoutuu hankkimaan yhteiseltä organisaatiolta. Kunnat voivat halutessaan ostaa perustasoa laajempaa palvelua. Palvelut pyritään järjestämään niin, että ne ovat laadultaan tasapuolisia kunkin kunnan alueella.

Tällä palvelusopimuksella sovitaan yhteistoimintasopimuksen mukaan vuonna 2026 yhteistyösapuolille tuotettavista palveluista.

2. SOPIJAOSAPUOLET

Palvelun tuottaja: Lohjan kaupunki
Kaupunkirakenne toimiala, Kaupunkikehitys tulosalue, Ympäristö- ja lupapalvelut tulosityksikkö
Ympäristöterveyspalvelut
PL 71 / Karstuntie 4
08101 LOHJA

Palvelun ostajat: Karkkilan kaupunki
Siuntion kunta
Vihdin kunta

3. PALVELUNTUOTTAJAN ORGANISAATIO

Länsi-Uudenmaan kuntien (Karkkila, Lohja, Siuntio ja Vihti) ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon toimintaa koskevan yhteistoimintasopimuksen mukaan sopijakunnat sitoutuvat vuosittaisilla palvelusopimuksillaan turvaamaan jokaisen yhteistoiminta-alueen kunnan palvelutason lakisääteiselle tasolle. Mikäli käytössä olevat resurssit eivät riitä kaikkien lakisääteisten palvelujen tuottamiseen kunnille, tulee tehtävien hoitoa varten palkata resursseja. Resurssien riittävyys arvioidaan keskusvirastojen vuosittain asettamien valvontasuunnitelmien perusteella. Tarvittavat lisäresurssit voidaan rahoittaa osin toimintatuotoilla. Yhteistoiminta-alueen kuntien on yhteisvastuullisesti huolehdittava tarvittavista henkilöresursseista.

Henkilöstö:	toimistosihteeri	0,5
	johtava terveystarkastaja	1
	terveystarkastaja	7
	valvontaeläinlääkäri	1,5
	praktikkoeläinlääkäri	4
	ympäristöterveyspäällikkö	1
	klinikkaeläinhoitaja	1

4. PALVELUORGANISAATION TOIMITILAT

A. Terveysvalvonta, valvontaeläinlääkärit ja yksikön johto

Lohjalla kaupungintalo Monkolassa on toimitilat seuraaville viranhaltijoille:

- ympäristöterveyspäällikkö
- valvontaeläinlääkärit
- johtava terveystarkastaja, terveystarkastajat
- toimistosihteeri

B. Kliininen eläinlääkintä ja siihen liittyvä päivystys, eläintautivalvonta ja eläinsuojelu

- Lohjan asema, kaupungineläinlääkäri
- Vihdin kunta, kaupungineläinlääkäri
- Pusulan kirkonkylä, kaupungineläinlääkäri
- Karkkilan kaupunki, kaupungineläinlääkäri

5. LAKISÄÄTEISET PERUSPALVELUT

Lohjan Elinvoima-toimialan Kaupunkisuunnittelu-tulosalueen ympäristöterveyspalvelut on 1.1.2008 nimellä Länsi-Uudenmaan Ympäristöterveys perustettu huolehtimaan kunnallisesta ympäristöterveydenhuollosta. Nykyinen organisaatio on Lohjan Ympäristöterveyspalvelut, joka toimii Lohjan kaupungin Kaupunkirakenteen toimialalla. Organisaatio huolehtii lakisääteisenä viranomaisena seuraavien lakien mukaisista tehtävistä:

- terveydensuojelulaissa (763/1994) tarkoitetut kunnan terveydensuojeluviranomaiselle kuuluvat tehtävät
- elintarvikelaissa (297/2021) tarkoitetut kunnan valvontaviranomaiselle kuuluvat tehtävät
- tupakkalaissa (549/2016) tarkoitetut kunnan valvontaviranomaiselle kuuluvat tehtävät
- ulkoilulain (606/1973) mukaiset tehtävät (leirintäalueviranomainen)
- eläinlääkintähuoltolaissa (285/2023) kunnalle määritellyt tehtävät
- eläinten hyvinvointilaissa (693/2023) tarkoitetut kunnaneläinlääkärille ja terveydensuojeluvalvontaa hoitavalle viranhaltijalle kuuluvat tehtävät
- eläintautilaissa (76/2021) tarkoitetut kunnaneläinlääkärille kuuluvat tehtävät
- lääkelain (395/1987) 54 a-d §:n mukaiset myyntiluvat ja niiden valvonta

Ympäristöterveyspalvelut on yhteistoimintasopimuksella sitoutunut tuottamaan kunnille palvelutason, joka täyttää lainsäädännön vaatimukset.

Ympäristöterveyspalveluiden lakisääteiset peruspalvelut on jaettu tuotteisiin seuraavasti:

1. Valvontatuotteet

Valvontatuotteet sisältävät ympäristöterveyspalveluiden tekemän valvontatyön, joka jakautuu suunnitelmalliseen ja ei-suunnitelmalliseen valvontaan. Suunnitelmallisen valvonnan tarve määritellään valvontakohteen toimintojen riskiluokan ja toimijan riskinhallinnan perusteella. Ei-suunnitelmallista valvontaa tehdään ympäristöterveyspalveluille tehtyjen muiden viranomaisten valvontapyyntöjen ja asiakasilmoitusten perusteella. Valvontatuotteisiin lukeutuu myös toimijoiden ohjaus ja neuvonta sekä ilmoitusten ja hakemusten käsittely.

2. Peruseläinlääkintätuotteet

Eläinlääkintähuoltolain mukaan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut turvataan julkisen järjestämisvastuun kautta. Järjestämisvastuun laajuus määräytyy alueellisten tarpeiden perusteella. Laissa määritellyt palvelut tulee järjestää ainakin elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävillä eläimillä. Lisäksi tulee järjestää kiireellinen eläinlääkäriapu kaikille kotieläimille. Palvelut kuuluvat järjestämisvastuuseen siltä osin kuin niiden järjestäminen on tarpeen kyseisten palvelujen riittävän ja kohtuuhintaisen alueellisen saatavuuden sekä järjestäjälle laissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi.

Palvelujen tulee olla saatavilla niitä kotieläimiä varten, joiden omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka on järjestäjän alueella. Eläinten pitopaikassa annettavien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla järjestäjän alueella pidettäviä kotieläimiä varten. Eläinlääkäripalveluja tulee olla saatavilla ainakin arkipäivisin virka-aikaan. Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä sitä tarvitsevia eläimiä varten myös virka-ajan ulkopuolella ja kiireellistä eläinlääkäriapua on annettava kaikille alueella oleville kotieläimille.

Eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla palveluiden käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen. Eläinlääkäripalvelut tulee järjestää siten, että eläinlääkäri käy tarvittaessa eläinten pitopaikassa, kun palveluja tuotetaan elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävillä kotieläimille, hevoseläimille sekä sellaisille muille suurikokoisille kotieläimille, joita ei voida ilman merkittävää vaivaa kuljettaa eläinlääkäriin vastaanotolle.

6. LAATUTEKIJÄT JA PALVELUTASOTAVOITE

Palvelujen laatutekijät ja palvelutasotavoite on määritelty seuraavasti:

Laatutekijät

Palvelut ilman viivettä
Henkilökunnan pätevyyden ylläpito ja kehittäminen
Pieni henkilökunnan vaihtuvuus
Dokumentointi
Yhtenäiset toimintatavat
Laatukäsikirja
Toiminnan suunnitelmallisuus
Toiminnan tasapuolisuus eri lakien suhteen

Priorisointi
Riskinarviointi
Kuntien palvelun tasapuolisuus
Toiminnan johtaminen, seuranta, arviointi ja kehittäminen
Asiakaspalvelu
Tiedottaminen, neuvonta, valistus
Ennaltaehkäisy ja varautuminen
Ajanmukaiset toimitilat, laitteet ja välineet
Tietoyhteiskuntavalmiudet

Palvelutasotavoite

Tavoite on suunnata valvontaa resurssien puitteissa riskiperusteisesti ja vaikuttavasti. Lakisääteiset velvoitteet kyetään hoitamaan ja valtakunnallisten valvontaohjelmien suositukset täyttämään. Tavoitteena on toimia vuosittain hyväksyttävän ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman mukaisesti.

7. PALVELUSOPIMUKSEN MUKAISTEN PALVELUJEN KUSTANNUSTEN JAKO

Vuonna 2026 maksuosuus peritään asukaslukuperusteisesti. Maksuosuustiedot pyritään toimittamaan kuntien talousarviovalmistelun edellyttämässä aikataulussa.

Vuoden 2026 talousarvio:

YMPÄRISTÖTERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ Ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA+MUUT. 2025	TOT 6/2025	TAE 2026
TOIMINTATUOTOT				
MAKSUTUOTOT	949 108	986 500	591 871	988 700
3261 Elintarvikemaksut	161 373	136 300	114 288	142 800
3262 Eläinlääkintäh.Lmaksut	77 675	75 700	33 181	79 500
3263 Terveystuotot	77 115	51 300	44 040	53 900
3264 Tupakkamaksut	84 259	95 900	99 726	96 900
3265 Lääkelain maksut	4 532	3 600	3 528	3 800
3294 Yhteistoimintamaksut	394 330	493 700	247 700	477 500
3295 Muut maksutuotot	149 824	130 000	49 408	134 300
TOIMINTATUOTOT	949 108	986 500	591 871	988 700
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-1 086 029	-1 172 600	-556 754	-1 186 800
PALKAT JA PALKKIOT	-837 772	-948 300	-432 876	-957 500
HENKILÖSIVUKULUT	-248 257	-224 300	-123 879	-229 300
ELÄKEKULUT	-223 245	-195 400	-110 464	-192 500
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-25 012	-28 900	-13 414	-36 800
PALVELUJEN OSTOT	-162 040	-155 790	-73 128	-158 700
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-20 622	-40 050	-2 129	-38 600
MUUT TOIMINTAKULUT	-145 645	-138 960	-66 902	-133 800
TOIMINTAKULUT	-1 414 335	-1 507 400	-698 913	-1 517 900
TOIMINTAKATE	-465 228	-520 900	-107 042	-529 200

Yhteistoiminta-alueen kuntien maksuosuuksia määriteltäessä on toimintakuluista vähennetty valvonnan, tarkastusten ja eläinlääkintähuollon maksutuotot sekä valtion korvaamat valvontaeläinlääkärien palkkakulut. Maksut sisältävät isäntäkunnan eli Lohjan kaupungin ympäristöterveyspalveluiden toimintaan kohdistuvat sisäiset erät kuten mm. vuokrat, sekä tietohallinnon ja hallintopalveluiden kulut. Näin saatava yhteisesti rahoitettava osuus vuodelle 2026 on 1 003 765 euroa. Vuoden loppuun mennessä tehdään tasauslaskelma edellisen vuoden tilinpäätöksen perusteella. Jos toimintakate poikkeaa yli 5 % budjetista, maksetaan kunnille hyvitys tai kerätään kunnilta lisämaksut jakoperusteiden mukaisesti.

Syyskuussa 2022 allekirjoitetun yhteistoimintasopimuksen mukaan Lohjan kaupunginvaltuusto hyväksyy ympäristöterveyspalvelujen tulosalueelle oman nettositovan talousarvion sekä taloussuunnitelman, johon sisällytetään muiden kuntien vuosittaisten palvelusopimusten mukaiset menot ja tulot. Vuoden 2025 talousarvion valmistelussa havaittiin, että aiempina vuosina Lohjan kaupungin sisäisiä eriä ei ole otettu huomioon kuntien maksuosuuksia määritettäessä kuten olisi pitänyt. Asian korjaus näkyy muutoksena maksuosuuksissa v. 2025 alkaen. Sisäisten erien suuruutta v. 2026 ei ole vielä vahvistettu, mutta niiden suuruus on maksuosuuslaskennassa arvioitu vuosien 2024 ja 2025 toteuman perusteella.

Yhteistoiminta-alueen kuntien asukasmäärät ja maksuosuudet käyvät ilmi seuraavasta taulukosta (maksuosuudet on pyöristetty täysiin satoihin):

	%	Asukasluku 31.12.2024	Maksuosuus 2022	Maksuosuus 2023	Maksuosuus 2024	Maksuosuus 2025	Maksuosuus 2026
Karkkila	9,6	8 542	68 100	77 100	77 580	97 620	96 330
Lohja	51,2	45 566	359 600	406 900	413 727	519 220	513 880
Siuntio	6,9	6 169	48 200	54 800	55 750	70 040	69 575
Vihti	32,3	28 728	228 500	258 700	261 000	327 720	323 980
Yhteensä	100,00	89 005	704 400	797 500	808 057	1 014 620	1 003 765

8. PALVELUIDEN MYYNTI KOLMANNELLE OSAPUOLELLE

Palveluorganisaatio voi myydä ympäristöterveydenhuollon tai eläinlääkintähuollon palveluita kolmannelle osapuolelle. Palvelut voivat olla lakisääteisiä tehtäviä tai asiantuntijapalveluita.

Palveluiden myynti kolmannelle osapuolelle toteutetaan olemassa olevien resurssien puitteissa siten, ettei yhteistoimintasopimuksen mukainen kunnille tuotettava palvelutaso heikkene. Kolmannelta osapuolelta saatava tulo vähentää yhteistoimintaosapuolien maksuosuuksien jakoperusteena olevaa toiminnan nettokulua.

Palveluiden myynnistä veloitettava hinta määritellään tapauskohtaisesti erillisissä sopimuksissa.